

www.bedreinnemiljoforbarn.no

konto 4358 17 49601

org.nr 984 097 824

25 år, stiftet 1996

23. april 2021

Oslo, Kristiansand, Gjøvik, Trondheim og Fenstad

Debattinnlegg fra Norsk Forum for Bedre Innemiljø for Barn (NFBIB)

Barn og unge er viktige, og de har alle en lovbestemt rett til et godt fysisk inneklima i skoler og barnehager – ikke minst nå under pandemien.

Det er dokumentert i gjentagende kartlegginger at ca. 30% av barnehager og skoler ikke er godkjent etter regelverket om miljørettet helsevern i nevnte bygninger. Dette er alvorlig.

Hvem tar ansvar for å oppfylle deres rett?

I 25 år har NFBIB vært pådriver for at barn og unges rett til et godt inneklima blir oppfylt. Like lenge har forumet fått fortvilte henvendelser fra foreldre og elever som sliter i sitt læringsmiljø. De opplever at de ikke blir hørt. Deres henvendelser om dårlig inneklima ikke blir tatt på alvor.

Trygge inneklimaforhold

Nå under pandemien er skoler og barnehager lansert som det viktigste tilbudet som skal opprettholdes. Da er det ekstra viktig at inneklimaforhold ikke bidrar til ytterligere smittespredning. Ett viktig tiltak er tilstrekkelig ventilasjon tilsvarende de norske minimumskravene med 7 liter per person per sekund. En tredel av barna får ikke et godt luftskifte på grunn av manglende oppfølging i kommunene. Det er ingen stor vitenskap som skal til for å gi gode inneklimaforhold til alle. Enhver skoleeier skal og må vite hva lov og forskrift krever og hva som skal til av prioriteringer. Barn og unge er ekstra følsomme for dårlig inneklima og luftforurensninger. De oppholder seg lenge i barnehagen og på skolen. Godt inneklima har stor betydning for helse, trivsel og læring. Aldri har barn og unges rett til et godt fysisk innemiljø vært viktigere enn nå - under en alvorlig pandemi.

Kravene i forskriften er ikke oppfylt

Problemene har vært kartlagt og publisert gjennom flere ti-år. Mange løfter om tiltak er gitt. Men fortsatt ser vi at en tredel av skoler og barnehager ikke oppfylle kravene. Dessuten er det uklart i hvor stor grad de øvrige bygningene faktisk tilsvarer de kravene som de angivelig skal kunne oppfylle. NFBIB sendte i mars 2020 forslag til Regjeringen om enkle utbedrende tiltak for dem som trenger det

mest. Dette synes hittil ikke å ha medført handling. Vedlikeholdet er enda ikke tildelt forsvarlige ressurser.

Forskriften er klar

Kravene til skolemiljøet fremgår av Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager mv. og skoler. I forskriftens formålsbestemmelse står det at forskriften skal bidra til at miljøet i barnehager og skoler fremmer helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold samt forebygger sykdom og skade. Forskriften slår videre fast at barnehagene og skolene skal være helsemessig tilfredsstillende, og stiller konkrete miljøkrav til lokalene som skal ha godt luftskifte, ikke være for varme/kalde eller ha fuktskader, ha godt renhold, god belysning og gode sanitærforhold, for å nevne noe. Selv om nødvendige tiltak er enkle å gjennomføre, blir fortsatt alt for lite gjort.

Det er alvor nå – til elever og foreldre vil vi si:

Dersom elever eller foreldre opplever at skolemiljøet ikke er godt, be skolen eller skoleeier om tiltak for å rette på dette. Skolen plikter å ta en slik henstilling på alvor og skal gjøre et enkeltvedtak der de tar stilling til henvendelsen. Dersom vedtaket ikke inneholder noen tiltak, eller man mener at de tiltakene skolen har vedtatt ikke er tilstrekkelige, kan man klage vedtaket inn til Statsforvalteren. Noen kommuner har ferdige skjema som kan brukes når man skal klage på det fysiske miljøet (f. eks Bergen Kommune). En klage skal alltid være skriftlig. Nettstedet www.fug.no har informasjon om hvordan en klage utformes ([Klager - FUG - Foreldreutvalget for grunnopplæringen](#)).

Det er alvor nå – til alle lokale og sentrale myndigheter vil vi si:

Gjør noe med de barnehager og skoler som fortsatt **ikke** tilfredsstiller kravene til et godt inneklima. Dette er ikke tiden for å vente å se, men sørge for at dette arbeidet nå endelig blir prioritert!

Barn og unge skal tas på alvor, det betyr at deres læringsmiljø/arbeidsmiljø skal være i samsvar med forskriften om Miljørettet helsevern i barnehager og skoler.

NFBIB er:

Et nasjonalt uavhengig, ikke kommersielt, tverrfaglig forum innenfor området innemiljø/inneklima for barn.

Og vi har i 25 år samarbeidet med:

Foreldreutvalget i grunnskolen, Elevorganisasjonen, Barneombudet, Arbeidstilsynet, Helsedirektoratet, FHI og Direktoratet for Byggkvalitet med mere.

Se også: [Klager - FUG - Foreldreutvalget for grunnopplæringen](#) og [Skolebygg forfaller. Hva kan FUG bidra med? - FUG - Foreldreutvalget for grunnopplæringen](#).

Og: www.bedreinnemiljoforbarn.no

Styret i Norsk Forum for Bedre Innemiljø for Barn (NFBIB)

Tore Andersen, siv. ingeniør

Jan Vilhelm Bakke, ph.d. og overlege arbeidsmedisin

Finn Levy, overlege arbeidsmedisin

Rolf E. Hoaas, bygningsingeniør

Marianne Bjerke, senior rådgiver og fagbokforfatter